

Van de auteur van *De schaduw van de wind* en *Het spel van de engel*

CARLOS
RUIZ
ZAFÓN

De
gevangene
van de
hemel

Van dezelfde auteur

De schaduw van de wind
Het spel van de engel

YOUNG ADULT

De Nevelprins
Het Middernachtspaleis
Septemberlichten

Wilt u op de hoogte worden gehouden van de romans
en literaire thrillers van uitgeverij **Signatuur**?
Meldt u zich dan aan voor de literaire nieuwsbrief via
onze website www.uitgeverijsignatuur.nl.

Carlos Ruiz Zafón

De gevangene van de hemel

Vertaald door Nelleke Geel

SIGNATUUR

2013

© Shadow Factory S.L., 2011

Oorspronkelijke titel: El prisionero del cielo

Vertaald uit het Spaans door Nelleke Geel

© 2012 Uitgeverij Signatuur, Utrecht en Nelleke Geel, Tramvia Blau b.v.

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp: Wil Immink Design

Omslagbeeld: © Fondo F. Català-Roca/ Archivo Fotográfico

en © H. Armstrong Roberts/ ClassicStock/ Corbis en Getty Images/
Hulton Archive

Foto auteur: Isolde Ohlbaum

Typografie: Pre Press Media Groep, Zeist

Druk- en bindwerk: Koninklijke Wöhrmann, Zutphen

Dit boek is speciaal uitgevoerd in een

lettertype voor mensen met dyslexie:

dyslexie regular en bold / van **studiodstudio**

Meer informatie over het lettertype en andere

hulpmiddelen bij dyslexie vindt u op www.lexima.nl.

dyslexie

studiodstudio®
GRAPHIC DESIGN

Lexima
ICT voor beter lezen en leren!

NUR 302

Eerste druk, september 2012

Derde druk, januari 2013

Tweede druk, oktober 2012

Vierde druk, april 2013

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Beste lezer,

Welkom terug in de wereld van het Kerkhof der Vergeten Boeken. Misschien heb je **De schaduw van de wind** zojuist uitgelezen, of kom je net tevoorschijn uit de donkere gangen van **Het spel van de engel**. Of misschien kom je net aan en heb je nog nooit gehoord van die plek waar boeken een veilige schuilplaats hebben gevonden en voor altijd voortleven. Maakt niet uit. Er wacht een labyrint van verhalen op jullie, oude en nieuwe vrienden. **De gevangene van de hemel** is, na **De schaduw van de wind** en **Het spel van de engel**, de derde roman in de reeks verhalen die samen de vierdelige cyclus rond het Kerkhof der Vergeten Boeken vormen. Elk van deze boeken vertelt een opzichzelfstaand verhaal, maar is door de karakters, plotontwikkelingen en tal van andere narratieve elementen ook nauw met de andere verbonden. De boeken kunnen afzonderlijk worden gelezen of samen, in welke volgorde dan ook. Toen ik eraan begon, was het mijn idee om de verhalen als Chinese doosjes in elkaar te laten passen, om een legpuzzel van verhalen te scheppen waaraan de lezer op tal van plekken kan beginnen en die je een andere reis door het verhaal laat ervaren, afhankelijk van door welke deur je bent binnengekomen. De puzzel krijgt vorm terwijl je ermee bezig bent, en de boeken, de karakters en het verhaal zelf vinden nieuwe betekenis en weerklank terwijl jij

er deel van gaat uitmaken. In **De gevangene van de hemel** gaan we terug naar het einde van **De schaduw van de wind** en pikken we het verhaal weer op waar onze helden, Daniel en Fermín, waren gebleven. Er staan hun – en jou, de lezer – nog vele avonturen en gevaren te wachten. Naarmate het verhaal vordert, worden nieuwe geheimen onthuld en met dit boek komen we eindelijk bij de werkelijke kern van de intrige, stuiten we op het hart van de hele vertelling. Duik erin en geniet ervan, want het verhaal staat op het punt te beginnen, verder te gaan of te veranderen – of al die dingen tegelijkertijd. Dus, of je nu een oude vriend bent of het Kerkhof der **Vergeten Boeken** voor het eerst bezoekt, welkom thuis. We hebben vandaag iets speciaals voor je in petto.

CRZ

Ik heb altijd geweten dat ik op een dag naar deze straten zou terugkeren om de geschiedenis te vertellen van de man die zijn ziel verloor in de schaduwen van dat Barcelona van lang geleden; wiens naam begraven lag in de as en stilte van een stad van troebele dromen. Dit is een verhaal dat is geboren in de stad der verdoemden, de woorden geëet in vuur in het geheugen van een man die terugkeerde van de doden met een belofte in het hart genageld en de prijs van een vloek boven zijn hoofd.

Het doek gaat op, het publiek valt langzaam stil en voordat de schaduw die over hun lot zweeft vanuit de hoogte neerdaalt op het podium, heeft een koor van witte geesten het toneel in bezit genomen om stem te geven aan een komedie, en met de gezegende onschuld van hen die geloven dat de derde akte altijd de laatste is, begint het koor aan een kerstverhaal, zonder te weten dat bij het omslaan van de laatste pagina de inkt van zijn woorden hen langzaam maar onherroepelijk meesleurt naar het hart van de duisternis.

— JULIÁN CARAX, **De gevangene van de hemel**
(Éditions de la Lumière, Parijs, 1992)

DEEL I

Een kerstverhaal

1

Barcelona, december 1957

Dat jaar ontwaakten de dagen voor kerst onder een loodkleurige hemel en een laagje rijp. Een blauwachtige schemering lag over de stad en de mensen haastten zich voorbij, tot over hun oren ingepakt, terwijl hun adem dampende sporen achterliet in de kou. Er waren er maar weinig die stilstonden om de etalage van Sempere en Zoon te bekijken en nog minder die zich naar binnen waagden om te vragen naar dat ene, verdwaalde boek dat zijn hele leven op hen had gewacht en waarvan de verkoop – poëziebundels daargelaten – zou hebben bijgedragen aan het oplappen van de precaire financiën van de boekhandel. ‘Ik geloof dat vandaag dé dag is. Vandaag verandert ons lot,’ kondigde ik aan, in de ban van mijn eerste kop koffie. Puur optimisme in vloeibare vorm.

Mijn vader, die al vanaf acht uur ’s ochtends aan het worstelen was met het kasboek en die goochelde met potlood en gum, keek op van de toonbank en sloeg het defilé van ongrijpbare klanten gade dat hem door de vingers glipte en verdween in de straat.

‘Moge de hemel je horen, Daniel, want in dit tempo, als de kerstverkoop niet bijtrekt, hebben we in januari niet eens meer geld om de elektriciteitsrekening te betalen. We zullen echt iets moeten doen.’

‘Fermín had gisteren een idee,’ opperde ik. ‘Volgens hem is het een magistraal plan om de boekhandel te

redden van het ophanden zijnde bankroet.’

‘God sta ons bij.’

Ik citeerde letterlijk: ‘Als ik nu eens in onderbroek de etalage zou decoreren, zou het ons wellicht lukken om een vrouwelijk specimen – belust op literatuur en heftige emoties – naar binnen te lokken om geld uit te geven, want zij die het kunnen weten, zeggen dat de toekomst van de literatuur afhangt van de vrouwen en God is mijn getuige dat de dienstmaagd die de woeste aantrekkingskracht van dit goddelijke lichaam kan weerstaan nog geboren moet worden.’

Ik hoorde achter me het potlood van mijn vader op de grond vallen en draaide me om.

‘Fermín dixit,’ voegde ik eraan toe en ik nam genietend nog een slok van mijn koffie.

Ik had gedacht dat mijn vader wel zou glimlachen bij een dergelijke inval van Fermín, maar toen ik merkte dat hij niet uit zijn stilte leek te ontwaken, keek ik hem onderzoekend aan. Sempere senior leek een dergelijk krankzinnig voorstel niet alleen volstrekt niet grappig te vinden, hij trok zelfs een peinzend gezicht, alsof hij het serieus overwoog.

‘Kijk eens aan, misschien heeft Fermín de spijker wel op de kop geslagen,’ mompelde hij.

Ik keek hem vol ongeloof aan. Mogelijk had de commerciële droogte die ons de afgelopen weken had gegeseld nu toch werkelijk het gezonde verstand van mijn verwekker aangetast.

‘Je gaat me toch niet vertellen dat je hem toestemming geeft om in een herenslip door de winkel te paraderen?’

‘Nee, nee, dat bedoel ik niet. Die etalage. Dat woord

brengt me op een idee ... Misschien zijn we nog op tijd om de kerst te redden.'

Ik zag hem verdwijnen in de achterkamer en kort daarop kwam hij terug, gehuld in zijn officiële winteruniform: dezelfde jas, shawl en hoed die ik me van kinds af aan herinner. Bea zei altijd dat ze vermoedde dat mijn vader sinds 1942 geen kleding meer had gekocht en alle tekenen wezen erop dat mijn vrouw gelijk had. Terwijl hij zijn handschoenen aantrok, glimlachte mijn vader afwezig en in zijn ogen zag ik dat bijna kinderlijke sprankje dat alleen waarlijk grootse ondernemingen hem wisten te ontlokken.

'Ik laat je een poosje alleen,' kondigde hij aan. 'Ik moet even voor een boodschap de deur uit.'

'Mag ik vragen waar je naartoe gaat?'

Mijn vader knipoogde naar me.

'Het is een verrassing. Je zult het wel zien.'

Ik liep tot de deur met hem mee en zag hem met ferme pas op weg gaan naar de Puerta del Ángel, nog een figuurtje in de grijze stroom van voetgangers die hun weg zochten onder de asgrauwe hemel van weer een lange winter.

2

Ik nam de gelegenheid te baat om nu ik alleen was, de radio aan te zetten en muziek te luisteren, terwijl ik naar eigen inzicht en smaak de collecties in de kasten herinrichtte. Mijn vader vond het van weinig niveau getuigen om de radio aan te hebben als er klanten in de zaak waren, en als ik hem aanzette in aanwezigheid van Fermín, begon die als een flamencozanger op de melodie mee te kwelen – of erger, hij begon op ‘sensuele liedjes uit het Caribisch gebied’ te dansen, zoals hij dat noemde – en dan had hij me altijd na een paar minuten op de kast. In het licht van dergelijke praktische moeilijkheden was ik tot de conclusie gekomen dat ik mijn plezier in het luisteren naar muziek moest beperken tot de schaarse momenten dat er verder niemand in de winkel was, behalve ikzelf en duizenden boeken.

Radio Barcelona zond die ochtend een clandestiene opname uit die een verzamelaar had gemaakt van het magnifieke concert dat Louis Armstrong en zijn band hadden gegeven in het Windsor Palace aan de Diagonal, drie Kerstmisleden geleden. Tijdens de reclamepauzes sloofde de omroeper zich uit om de muziek te etiketteren als l’jass en hij waarschuwde in één moeite door dat sommige van de uitdagende ritmes mogelijk niet geschikt waren voor het gehoor van de nationale luisteraar, gedrild als die was in de klanken van de theatrale tonadilla en bolero’s, of die net begon te wennen aan de yé-yé-klanken, die in zwang

begonnen te raken op de zenders.

Fermín zei altijd dat als het muzikale wonderkind don Isaac Albéniz zwart was geboren, de jazz uitgevonden zou zijn in Camprodón, net als de beroemde biscuitjes in blik. Hij zei ook dat jazz, samen met de puntige bustehouders die de door hem aanbeden Kim Novak in enkele van de films droeg waar we tijdens de matineeën naartoe gingen in Fémina Cinema, behoorde tot de schaarse successen van de mensheid in de twintigste eeuw. Ik kon niet anders dan het op dit punt met hem eens zijn.

De rest van de ochtend bracht ik door in de magie van de muziek en de geur van boeken en ik genoot van de kalme voldoening die eenvoudig werk dat goed wordt gedaan met zich meebrengt.

Fermín had de ochtend vrij genomen om naar eigen zeggen de laatste hand te leggen aan de voorbereidingen van zijn huwelijk met Bernarda, dat gepland stond voor begin februari. De eerste keer dat hij het onderwerp ter sprake had gebracht, amper twee weken geleden, hadden we allemaal tegen hem gezegd dat hij overhaast handelde en dat je met haastige spoed nooit iets goeds bereikte. Mijn vader probeerde hem ervan te overtuigen het huwelijk met ten minste twee of drie maanden uit te stellen en gebruikte het argument dat een huwelijk iets was voor de zomer en voor goed weer, maar Fermín had erop gestaan om de datum aan te houden en gaf als reden op dat hij, specimen dat gehard was in het harde, droge klimaat van de heuvels van Extremadura, overvloedig zweette aan de mediterrane – naar zijn oordeel subtropische – zomerkust en dat het niet aanging zijn huwelijk te

vieren met zweetplekken onder zijn oksels ter grootte van wentelteefjes.

Ik begon te vermoeden dat er iets vreemds aan de hand moest zijn als in een Spanje dat zo door religieuze ijver en door de Staat gedomineerde propaganda werd gedomineerd, Fermín Romero de Torres – levend vaandel van de burgerlijke ongehoorzaamheid tegen de Heilige Moederkerk, de bank en de goede zeden – een dergelijke urgentie aan de dag legde om een boterbriefje te halen. In zijn prehuwelijks ijver was hij al zo ver gegaan om vriendschap te sluiten met de nieuwe pastoor van de kerk van Santa Ana, don Jacobo, een priester uit Burgos met een ontspannen gedachtegoed en de manieren van een gepensioneerde bokser. Fermín had hem aangestoken met zijn buitensporige enthousiasme voor domino en samen speelden ze op de zondag na de mis historische partijen in bar Almirall. De priester moest altijd uitbundig lachen wanneer mijn vriend hem tussen de glaasjes Montserrat-likeur door vroeg of hij kon bevestigen dat nonnen dijen hadden en als dat zo was, of ze zo zacht en om in te bijten waren als hij al vanaf zijn adolescentie vermoedde.

‘U wordt nog geëxcommuniceerd,’ verweet mijn vader hem. ‘Nonnen bekijk je niet en raak je niet aan.’

‘Maar de eerwaarde vader is misschien nog wel meer een schoffie dan ik,’ protesteerde Fermín. ‘Als het niet vanwege dat uniform was ...’

Aan die discussie moest ik denken terwijl ik op de klanken van de trompet van maestro Armstrong meeneuriëde, toen het belletje boven de deur van de winkel zijn verlegen tingeltje liet horen en ik

opkeek in de hoop mijn vader te zien binnenkomen van zijn geheimzinnige missie, of Fermín, klaar voor de middagdienst.

‘Goedendag,’ klonk een schorre stem vanaf de drempel.